

Flerårsplan 2012 - 2015

**Det lokala alternativet för
botkyrkaborna**

BOTKYRKAPARTIET

Innehåll

Inledning	3
Medborgarens Botkyrka	3
Framtidens jobb	4
Välfärd med kvalitet för alla.....	5
Grön stad i rörelse.....	5
Kultur och kreativitet ger kraft.....	6
En effektiv och kreativ kommunal organisation.....	6
Ekonomisk plan för 2012-2015	7
Skatter / verklighet / ambitioner.....	7
Drift/bidrag/besparingar	8
Investeringar/upphandlingar	8
Yrkande.....	11

Inledning

I förslaget till flerårsplan för 2012-2015 är de synpunkter som kommer fram i ett 30 års perspektiv då det gäller utvecklingen för ett hållbart Botkyrka visserligen intressant, men vi i BP konstaterar att de allt överskuggande frågorna under denna period kommer att bli och är redan klimat- och miljöfrågorna samt energiförsörjning och markanvändning. Det kan ses så krasst som, att tar vi inte itu med dessa frågor nu kommer generationerna efter oss att ifrågasätta vårt agerande, eftersom det handlar om mänsklighetens överlevnad.

I ett sådant perspektiv kan det för framtidens botkyrkabor bli svårt att förstå innebörden av: 1/ att ha arbete, 2/ känna sig hemma, 3/ ha de bästa skolorna, 4/ att kommunen inte bidrar till klimatförändringar, 5/ vara friska och må bra, 6/ ha förtroende för varandra och för demokratin. Dessa frågor är förvisso stora utmaningar och det måste självfallet komma fram förslag till någon form av hållbara och långsiktiga lösningar.

Det är dock något förvånande att det i dokumentet inte finns några djupare analyser hur vi kan rädda miljön och bearbeta klimatfrågorna samt energiförsörjningen trots att kommunen arbetat fram en plan för klimatstrategi.

Vi har föreslagit att kommunen bör medverka till att utveckla solenergi/ solkraft, som förr eller senare kommer att bli ett attraktivt alternativ till uppvärmning av bostäder och arbetsplatser. Inom några år beräknas 70 till 80 procent av bostädernas totala värmebehov täckas av solvärme enligt de senaste forskarrönen på området.

Detta är ett av några förslag som är starkt framåtsyftande och kan vara genomfört i ett 30 års perspektiv och bli en bidragande del till att rädda vår miljö och vårt klimat samtidigt som det skapar fler stabila arbeten.

Att våga förändra politiken inför framtiden med syftet att skapa hållbarhet och långsiktiga lösningar för samhället kräver både ett visst mod och annorlunda satsningar än vad vi hittills har sett.

Medborgarnas Botkyrka

I all verksamhet skall medborgarna vara med och påverka om vi ska kunna uppnå ett hållbart samhälle under demokratiska former. Kommunen måste därför ge utrymme för ökad delaktighet och uppmuntra enskilda initiativ såsom medborgarförslag, vilka för den demokratiska processen framåt. Därutöver bör dialogforum, med samtliga partier representerade, utvecklas för samtal med medborgarna, vilkas åsikter skall respekteras och om möjligt förverkligas. Samtidigt skall kommunen medverka till att en mångsidig och objektiv information om kommunens utveckling sprids på ett både lättfattligt och flerspråkligt sätt.

I detta sammanhang vill vi peka på en undersökning utförd av statsvetaren Staffan Lindberg vid World Values Survey under februari – april detta år, som visar att mer än var fjärde ung svensk är ganska så ointresserad av den demokratiska ordningen. Tvärtom anser dessa att det vore rätt så bra om Sverige styrdes av en stark diktatorisk ledare. Bland dessa finns även de som skulle kunna tänka sig att lägga sin röst i riksdagsvalet på den politiker som ”erbjuder en mindre summa pengar eller annan gåva”.

Detta ger en stark signal att alla politiska partier såväl i ute i landet som i vår kommun måste vara vaksamma och medverka till att demokratin hålls levande antingen detta gäller riksväl eller kommunval.

I majoritetens förslag tar man upp den representativa demokratin och lägger ytterst den politiska makten hos folket och skriver att 'genom sitt deltagande i valen tar medborgarna ansvar för sitt samhälle'.

Vi i BP anser att det inte är enbart medborgarna som skall ta ansvar för samhället utan det åvilar även att de politiska partierna skall ta ansvar för ett öppet samhälle och att demokratin stärks. Det är därför angeläget att vi bl.a. redan inom skolan – från grundskolan och gymnasieskolan – skapar möjlighet att ge informativ utbildning om demokratin i t.ex. samhällskunskap, vilket skulle skapa intresse för samhällsutvecklingen och politiken.

Framtidens jobb

Vi anser att framtidens jobb finns redan idag, då allt fler går i pension och deras arbetsuppgifter behöver fyllas av "de som inte är utbildade för detta" – därför måste kommunen satsa på en massiv utbildning av unga, som skall ersätta 40-tal och 50-talisterna.

Arbete och tillväxt är och kommer att vara en nyckelfråga för kommunen för att få en stabil ekonomi, och självklart skall kommunen sträva efter att skapa ett varierat utbud av arbetstillfällen både inom kommunen och på Södertörn.

Här anser vi att kommunen måste vara mer flexibel och aktiv i sitt näringslivsprogram med ett bättre samarbete med småföretagarna, gärna på samma sätt som utvecklats i Nynäshamn. Vi ser det som absolut nödvändigt att kommunen stöder småföretagare som kan komma hotas av nedläggning för att arbetsplatser inte skall försvinna från kommunen. Det är lika viktigt att värna om befintlig företagsverksamhet som att 'backa upp' nyföretagande.

Kommunen bör vidare kunna uppträda okonventionellt då det gäller att stödja exempelvis företagare i Fittja/Alby och Hallunda centra, vilka kommer få en synnerligen besvärande situation om ytterligare stormarknader kommer att etableras vid E4/E20.

I Vällingby m.fl. centra kommer förslag om förnyelser med bl.a. saluhallar, en vision av många som kommunen närmare bör undersöka.

Vi har ställt oss och ställer oss avvisande till utvecklingen av Hågelby med en nöjespark och anser att upplevelseindustrin fått alldeles för stora proportioner i kommunen.

Det kan knappast anses varken tillräckligt eller hållbart att kommunen satsar ensidigt på ett område, som kanske kommer att mattas av efter några år.

Istället anser vi det mycket mer angeläget att kommunen medverkar till att ett teknologiskt centrum kan utvecklas med tekniker för nya energilag, som inom sol, vind och vatten, och att företag får möjlighet till att etableras, vilket i ett längre perspektiv både skapar fler stabila arbetstillfällen och hållbar utveckling.

Vi ser att det är här som en del av framtidens jobb finns.

Välfärd med kvalitet för alla

I majoritetens förslag framkommer bl.a. att skolan skall ge Botkyrkaungdomar kunskaper som ger förutsättningar för vidare studier eller arbeten. Detta anser vi i BP är en självklarhet men vi ifrågasätter om de hittillsvarande och föreslagna satsningarna kommer ge sådana möjligheter.

Det vi framför allt vill lyfta fram är t.ex. den gymnasiala satsningen som med den nuvarande strukturen kan ge en ökad segregering och försvåra för de ungdomar som föredrar att gå i ett yrkesinriktat program.

Vi anser att kommunen bör se över om det finns möjligheter till att utveckla en av gymnasieskolorna till en rent traditionell yrkesskola i kombination med lärlingsutbildning, för att ge de ungdomar som går på det individuella programmet både stimulans och ökat självförtroende med åtföljande höjning av utbildningens och skolans status.

Vi i BP har vid flera tillfällen fört fram att modersmålsundervisningen måste moderniseras och att svenskundervisningen kan ske genom bl.a. distansinläring via IT eller webb, såsom man genomfört det i Södertälje. Samtidigt bör kommunen återinföra språkförskolan för barn från 4 års ålder, som vi anser leder till en förbättrad språkutveckling för kommunens barn och ungdomar med en ökad integration som följd.

Vård och äldreomsorg kommer att bli en allt större del av kommunens åtaganden och vi har under de senaste åren efterlyst en äldreomsorgsplan i syfte att säkra behoven för både äldre och handikappade.

Därtill skall läggas att vi anser att det inom varje kommundel skall finnas äldreboenden, som skapar trygghet för kommuninvånarna. Här måste kommunen utreda nya okonventionella lösningar, som exempelvis att utnyttja ytor effektivare inom kommundelarna, som genom sin närhet kan bli bra alternativ för såväl äldreboenden som andra boendeformer för den äldre generationen.

Vi har i årsbudgeterna föreslagit ökade resurser till vård- och omsorgsnämnden, men detta är något som hittills ej gått igenom. Dock ser vi med tillfredsställelse att nämnden under kommande period får ett visst utökat anslag, men som vi ändå anser inte kommer att vara tillräckligt.

Grön stad i rörelse

I förslaget framkommer att hållbarhetsperspektivet skall avspeglas i kommunens alla verksamheter varvid en del miljöaspekter tas upp. Vi anser att man måste iaktta en större återhållsamhet vid planering av byggprojekt, som kan leda till ett större energibehov än genomsnittet, vad gäller uppvärmning av bostäder och arbetsplatser.

Kommunen måste därför noga överväga på vilka områden man avser att planera och uppföra nybyggnationer som inte leder till ett stort energislöseri.

All nybyggnation måste styras till områden, som ger besparingseffekter längre fram i preventivt syfte att skapa förutsättningar för att trygga energiförsörjning och miljö.

Vi i BP anser att Botkyrka kommun skall ha en specifik energisparplan, som redan på planeringsstadiet av bostäder och arbetsplatser i nya områden tar fram konsekvensbeskrivningar vad gäller energibehov för uppvärmning, miljöpåverkan och samhällsekonomin, vilka skall ligga som grund för en hållbar utveckling och en framtida energiförsörjning i Botkyrka.

Därtill måste kommunen göra noggranna riskbedömningar av förorenade områden vid planering av bostäder och arbetsplatser i enlighet med Naturvårdsverkets framtagna riktlinjer i syfte att värna om kommunens natur och kulturmiljöer för kommande generationer.

Kultur och kreativitet ger kraft

Flera projekt och verksamheter inom kultur och fritid skulle med fördel kunna läggas ut på intraprenad under flerårsperioden d.v.s. kommunens står för hälften och för den andra hälften näringsliv och föreningar, något som vi i BP framfört åtskilliga gånger.

Detta kan ge besparingar som skulle kunna användas dels till kärnverksamheterna och dels förbättra utrymmet för en framtida skattesänkning.

Hågelby gård med tillhörande byggnader, som är kultur i sig, har varit och är en tillgång för botkyrkaborna och även för turister, är i behov av upprustning. Vi anser att det finns ett större värde i detta än att det skapas nöjespark med campingplatser, vilket kan få icke önskvärda följder.

Därtill skall påpekas att områdena kring Hågelby inte enbart har kulturhistoriska värden utan jämväl fritidsaktiviteter som exempelvis ridsport som engagerar många flickor, vilket kultur/fritid bör ha skyldighet att både bevara och stärka.

En effektiv och kreativ kommunal organisation

I en modern integrationspolitik skall kommunen självklart se över personalförsörjningen och utnyttja den resurs av välutbildade akademiker och yrkeserfarna personer med utländsk bakgrund som finns att tillgå, men idag arbetar utanför den egna kompetensen.

Vi anser att denna resurs delvis kommit i skymundan och bortsetts från, kommunen bör här medverka till ett mer aktivt agerande, för att åstadkomma både effektivitet, kvalitet och kreativitet i organisationen.

Vidare anser vi att kommunens personal skall ha tillgång till en väl fungerande friskvård, som på sikt ger trygghet och stabilitet för personalen och bidrar till en god service för kommuninvånarna.

En god personalpolitik sett ur folkhälsoperspektivet måste vara en självklarhet inför kommunens utveckling och ger ytterligare en dimension åt en hållbar verksamhet.

Botkyrka skall vara föregångare för en hållbar verksamhet, som framkommer i förslaget, men vi anser fortfarande att personer med psykiska funktionshinder skall kunna få erbjudande om Personligt Ombud, PO, för denna funktion är en viktig del att den rimligen bör omnämnas och kunna få utvecklas. Det är och skall vara en rättighet för denna grupp människor efter psykiatrireformen under 1990-talet.

Ekonomisk plan för 2012 -2015

Skatter/ verklighet/ ambitioner

Det vi kan konstatera är att förslaget till flerårsplan inte har med någon vision om skattesänkning under perioden, vilket rimligen borde finnas med i en flerårig plan och som vi efterlyst tidigare.

Finansoro och lågkonjunktur både på hemmaplan och i omvärlden har förändrat de ekonomiska förutsättningarna, vilket försvårar arbetet med framtidsbedömningar, som därför endast kan bli chansartade beräkningar. Det är dock inte enbart en global ekonomisk kris utan en del får anses vara självförvållad, som måste analyseras noggrant.

Enligt prognoserna kommer skatteintäkterna att öka något under 2011 och 2012, men ökningen ligger fortfarande lägre i jämförelse med åren före den ekonomiska nedgången år 2008, vilket ställer stora krav på återhållsamhet och sänkta ambitioner. Vi kan konstatera att det blir tuffa år som väntar kommunen.

Verksamhetsplaneringen måste under de närmaste åren säkra att kommunens ekonomi är under kontroll och att kommunen inte dras med för stora skulder, vilket innebär att utrymmen för nya verksamheter med förslag på utökade driftramar kommer att minska.

Detta belyses i skrivelsen som visar beräkningar för 2013 – 2015 att ökningen av driftkostnaderna inte täcks av de ökade skatteintäkterna. Vidare står: ”Det leder till successivt försämrade resultat som i sin tur minskar utrymmet för att finansiera investeringarna med egna medel, det kommer medföra ökat upplåningsbehov och ökade räntekostnader som minskar utrymmet för övriga driftkostnader.”

Resultatutvecklingen måste stärkas, för att nå målet på ett resultat om minst 2 % för att undvika en höjning av kommunalskatten. Under dessa villkor blir det nödvändigt att hålla nere kommunens upplåning och skapa förutsättningar för att låneskulden kan sänkas genom att börja amortera på kommunens lån samt att hålla en lägre investeringstakt, vilket vi i BP har framfört under de senaste åren.

Självfallet kommer den här situationen att medföra att utrymmet för en skattesänkning krympt, men trots detta finns det anledning till att undersöka vilka möjligheter som kan skapas och ger utrymme, som siktar till att sänka utdebiteringen för botkyrkaborna under flerårsplanens period.

Vi i BP anser att ambitionen måste vara att kommunalskatten sänks under de närmaste åren med tanke på att flertalet av kommuninvånarna är låg- eller mellaninkomsttagare, vilka drabbas hårdast av ett alltför högt skattetryck eftersom kommunalskatten är proportionerlig.

En skattelättnad för botkyrkaborna skulle ge utrymme för att fler kan komma ut på marknaden och därmed också både stimulera kommunens ekonomi och höja sysselsättningsgraden för kommuninvånarna.

Återigen vill vi peka på att en långsiktig verksamhetsplanering och noggrann prioritering, som framför allt riktas till kärnverksamheterna, måste hållas för att skapa förutsättningar för att få en stabil ekonomi i balans.

Det kommer att bli nödvändigt att öka beredskapen så att verksamheterna genom effektiviseringar kan möta både låg- och högkonjunktur med bibehållna eller höjda ambitioner samtidigt som det måste skapas förutsättningar till att uppnå ett resultatmål om 2 %, kostnaderna får inte öka snabbare än intäkterna.

Här måste man även vara observant för pensionsavsättningarnas framtida resultat och hur pensionsutbetalningarna kommer att belasta budgeten under perioden.

Drift/ bidrag/ besparingar

Förslaget till flerårsplan innehåller ju prognoser, som senare får korrigeras vid de årsvisa budgetbehandlingarna, men det finns verksamheter, som vi särskilt vill lyfta fram redan nu då det gäller driftbudgetsammandraget. Kommunen måste t.ex. vara mer aktiv och söka EU-bidrag till projekt som är angelägna, för att hålla nere utgifterna och samtidigt skaffa bättre kompetens inom området.

Precis som i vårt förslag till budget för år 2011 anser vi att det finns förvaltningar som successivt måste dra ner på central administration och onödig byråkrati med ca 5 %, dit hör: kommunledningsförvaltning, utbildnings- arbetsmarknadsförvaltning, teknisk förvaltning, barn- och ungdomsnämnd/förvaltning, socialförvaltning, vilka sammanlagt skulle kunna ge en årlig utgiftsneddragning på ca 30 mnkr under 2012 – 2015.

Det har varit tillfredsställande att se att det blivit vissa förändringar i förvaltningarnas organisationer som inneburit små neddragningar av administrationen, men dock ej tillräckliga.

Driftkostnaderna för nämndernas verksamheter får ej överstiga:

- 3. 850 mnkr under år 2012 och**
- 3. 960 mnkr under år 2013 samt**

måste hållas på en nivå som kan anses vara skälig under resten av perioden motsvarande en ökning med ca 95 mnkr per år, innebärande en försiktig volymökning med 2- 3 % samt pris- och löneökningar.

Investeringar/ upphandlingar

Det är oroande att se att den styrande majoriteten kommer med förslag i investeringsplanen som kommer att öka lånebehovet under perioden, som ligger över den prognostiserade ramen och därmed kommer att bidra till en försämring av kommunens ekonomi.

Varje upphandling måste ske efter lagen om LOU för att minimera kostnaderna för kommunen. Det får inte bli så som framkommer i en tidigare revisionsrapport att **”Det framgår tydligt att upphandlingsverksamheten i nuläget inte karaktäriseras av god ekonomisk hushållning.”** Fortsättningsvis måste kommunen ställa krav på bättre kompetens vid upphandlingarna för att hålla nere investeringskostnaderna.

All upphandling i kommunen skall ske på sådant sätt att investeringskostnaderna kan läggas ut över en längre tid och inte belasta budgeten så hårt de närmaste två åren såsom framkommer i förslaget.

Trots detta anser vi att kommunen måste göra investeringar under de kommande 4 åren inom äldreomsorgen, som kommer få ett stort behov av boendeformer både vad gäller gruppboende för demensboende och korttidsboende/ rehabiliteringsplatser.

Vi anser att en upprustning av Tumba Äldreboende måste ske inom de närmaste två åren och får inte senareläggas såsom framkommer i liggande förslag. Kommunen bör inte chansa på att en extern part skall bli en lösning. Här vill vi även lyfta fram Alby Äng Äldreboende som kommer få behov av upprustning

Investeringsbehovet kommer också att vara stort framför allt då det gäller förskola/skola såväl i norra delen som södra delen i kommunen.

Kommunen måste vara observant på att inte dra på sig stora investeringsobjekt under en tid då man kan räkna med att det är som dyrast att förverkliga dem, om man vill leva upp till devisen om en hållbar verksamhet. Samtliga investeringar måste ske i jämn och lugn takt, varvid prioriteringarna skall ske inom respektive årsbudgetar. De investeringar som tas upp i liggande förslag av Rikstenområdet kan rimligen begränsas.

Investeringssammandraget får stanna på ca 260 mnkr per år under perioden, d.v.s. i genomsnitt ca 140 mnkr lägre per år än i majoritetens förslag.

I ovanstående redogörelser har vi i BP föredragit att ange vår viljeinriktning och prioriteringar inom olika områden och inte lägga ut specifika tal för varje nämnd, vi avser istället att återkomma till detta när årsbudgeten för 2012 behandlas i november.

* * * *

Vi i BP anser att kommunen måste hålla tillbaka utgifterna i driftbudgeten, dra ner på investeringstakten och upprätta en amorteringsplan för kommunens lån under perioden för att uppnå målet om en stabil ekonomi i syfte att förstärka det egna kapitalet med minst 90 mnkr per år.

Det är detta som kallas för en god ekonomisk hushållning och att känna ansvar för botkyrkabornas skattepengar och som skapar förutsättningar till att Botkyrka är en kommun som är bra att leva, bo och verka i.

* * * *

Yrkande

Med anledning av ovan yrkar vi i Botkyrkapartiet att kommunfullmäktig beslutar

1. att avslå Kommunstyrelsens förslag till flerårsplan 2012-2015
2. att fastställa Botkyrkapartiets förslag till flerårsplan 2012-2015
3. att fastlägga principen att områden med höga naturvärden och kulturmiljöer ska bevaras och göras tillgängliga
4. att utvecklingen av Hågelbyområdet med omgivningar ska ske i dialog med Botkyrkaborna och med hänsyn till natur och miljö

Ulla-B. Ludvigsson

Lena Karlsson

Nils Junker

Sandra Foltas